

'Mediteren op één toon'

Muziektheater over de bevrijding van aardse zorgen

MRC
6/6/08

De Slagwerkgroep Den Haag speelt 'Words and Beyond: Hwang Jin-Yi'. Het is muziektheater rond een Koreaanse courtisane. „Eén lettergreep kan wel een minuut duren.”

Door FLORIS DON

DEN HAAG, 6 OKT. In elke hoek van de kleine ruimte staat een slagwerkinstallatie, maar het enige dat klinkt is de wegstervende toon van een gong. Danser Michael Schumacher, zaterdag in Maastricht bij het Gala van de Nederlandse Dans bekroond met de Gouden Zwaan, staat doodstil in een waterbak, mezzosopraan Margriet van Reisen is al even onbeweeglijk. Scherpe silhouetten op een rijstpapieren scherm.

Het is het slotheeld van *Words and Beyond: Hwang Jin-Yi*, een 'beeldend muziekproject' van Slagwerkgroep Den Haag, componiste Seung-Ah Oh en beeldkunstenaar Ji-Young Chae. Uitgangspunt is het gereconstrueerde levensverhaal van Hwang Jin-Yi, een zestiende-eeuwse courtisane uit Korea. Ze werd geboren in de onderklasse en blouk uit in dicht-zangen toneelkunst. Ze begaf zich in aristocratische kringen, maar haar wens een familie te stichten ging nooit in vervulling. Als verlicht fi-

losofe maakte ze zich tenslotte los van alle aardse beslommeringen en verlangens.

„Ze is een begrip in Korea, films en televisieseries zijn over haar gemaakt. Ik liep lang rond met plannen voor een opera”, vertelt Oh, die op het Koninklijk Conservatorium heeft gestudeerd bij Louis Andriessen en is al vaak te gast was bij Slagwerkgroep Den Haag. „Ik heb nu eenmaal meer met timbre dan met melodie.” In 2003 ontmoette ze Ji-Young Chae en ontstond in plaats van opera het plan voor een interactieve opstelling met spelers, instrumenten en objecten in één ruimte.

Chae gebruikt natuurlijke elementen als water en licht. Bij *Words and Beyond* verwijzen die op subtielwijze naar de gezongen tekst. Die is gebaseerd op de gedichten van Jin-Yi met veel natuurbeelden: water stroomt naar de oceaan, in contrast met 'onbeweeglijke blauwbergen'.

Verstaanbaar is die zang allerm minst, ook niet voor Koreanen. Oh: „Ik maak gebruik van Chong-Ka, traditionele Koreaanse zang. Hierbij zing je vanuit de onderbuik in zeer strakke tonen. De tekst wordt cindeloos uitgerekt, één lettergreep kan wel een minuut duren. De woordelijke betekenis gaat verloren, in de plaats daarvan komt een intense concentratie op die ene toon, als in meditatie.”

Deze techniek is geen kinderspel, beaamt Margriet van Reisen. „De rol van Jin-Yi is wel het moeilijkste wat ik ooit gedaan heb. Niet alleen zijn de Koreaanse woorden lastig, ook de muzikale taal was voor mij totaal nieuw.” Van Reisen beheerst de zang inmiddels, maar worstelt nog met haar jurk, een enorm geval dat tijdens de voorstelling in lagen wordt afgepeld. „Met die jurk kun je als courtisane geweldig pronken. Maar hij staat ook symbool voor het laag na laag afschrappen en ontdekken wat er dan overblijft. Dat doe ik zelf ook door te mediteren; de ontwikkeling van die vrouw herken ik wel.”

De extreme controle over emotie die de zangtechniek vereist, weerspiegelt zich in de choreografie. Danser Schumacher is op zijn allertraagst, als een standbeeld dat ongemerkt tot leven komt. Ook de slagwerkers moeten zich zeer langzaam in beweging zetten. Oh: „De muziek begint strak ritmisch, maar wordt gaandeweg steeds vrijer, parallel met Jin-Yi's geestelijke bevrijding.” Chae voegt toe: „Dit project is niet iets typisch Koreaans, het gaat over het leven dat we allemaal proberen te vervolmaken.”

Words & Beyond: 11, 17, 18/10
Pulchri Studio Den Haag. Als concert: 12/10 Muziekkamer Assen.
www.slagwerkgroepdenhaag.nl,
www.pulchri.nl